

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL MAITINIMO ORGANIZAVIMO PANEVĖŽIO RAJONO UGDYMO ĮSTAIGOSE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2018 m. spalio 31 d. Nr. T-208
Panevėžys

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi, Panevėžio rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Maitinimo organizavimo Panevėžio rajono ugdymo įstaigose tvarkos aprašą (pridedama).

2. Pripažinti netekusiu galios Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. liepos 4 d. sprendimo Nr. T-133 „Dėl maitinimo paslaugos kainos dydžio nustatymo Panevėžio rajono savivaldybės socialinės globos ir ugdymo įstaigose“ 2 punktą.

Savivaldybės meras

Povilas Žagunis

MAITINIMO ORGANIZAVIMO PANEVĖŽIO RAJONO UGDYMO ĮSTAIGOSE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Maitinimo organizavimo Panevėžio rajono ugdymo įstaigose tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reikalingas sudaryti sąlygas vaikams pateikti sveikatai palankesnius patiekalus, ugdyti sveikos mitybos įpročius, valgymo kultūrą, reglamentuoti žaliavų pirkimą, pateikimą, apskaitą, mažinti maisto švaistymą, sunaudojamų maisto produktų kiekio bei piniginių lėšų tvarkymą Panevėžio rajono savivaldybės ugdymo įstaigose teikiant maitinimo paslaugas. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. V-394 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. V-964 „Dėl Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, Geros higienos praktikos taisyklėmis viešojo maitinimo įmonėms, Mokinių nemokamo maitinimo rajono mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 21 d. sprendimu Nr. T-4 „Dėl Mokinių nemokamo maitinimo rajono mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“, Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. A-228 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymo Nr. A1-271 „Dėl nemokamam mokinių maitinimui skirtiems produktams įsigyti skiriamų lėšų dydžio nustatymo“ pakeitimo“, kitais galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais vaikų maitinimą.

2. Maisto produktų ir grynujų pinigų apskaita turi būti organizuojama vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais bei Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių nustatyta tvarka.

3. Šis Tvarkos aprašas netaikomas ugdymo įstaigoms, kurių valgyklose maitinimo paslaugą teikia privačios įmonės.

4. Maitinimas (pusryčiai, pietūs, pavakariai ar kiti papildomi maitinimai) teikiamas vaikams ir darbuotojams bei nemokamai maitinamiems mokiniams kasdien darbo dienomis, atskirais atvejais gali būti organizuojamas mokinių maitinimas poilsio, švenčių dienomis ar dieninėse vasaros poilsio stovyklose, mokinių atostogų dienomis bei įstaigoje organizuojamų renginių (olimpiadų, konkursų, konferencijų ir kitų renginių) dalyviams.

5. Maitinimas finansuojamas taip:

5.1. mokinių nemokamas maitinimas – už valstybės ir savivaldybės biudžeto skiriamas lėšas;

5.2. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių vaikų – už savivaldybės biudžeto skiriamas lėšas, pritaikius mokesčio lengvatas;

5.3. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių vaikų, visų pageidaujančiųjų vaikų, mokinių, darbuotojų, kitų asmenų maitinimas – už asmenines vaikų, mokinių ir darbuotojų lėšas.

6. Ugdymo įstaigos direktorius:

6.1. nustato vaikų maitinimo teikimo pradžią, laiką, maitinimo grafiką, maitinimo teikimą poilsio, švenčių ir mokinių atostogų dienomis, maitinimo dienų skaičių;

6.2. paskiria atsakingus asmenis už dokumentacijos tvarkymą, apskaitos tvarkymą, kontrolės sistemas, kasos operacijų, grynujų pinigų apskaitą;

6.3. organizuoja maisto produktų viešąjį pirkimą Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, savivaldybės bei Vaikų maitinimo organizavimo aprašo nustatyta tvarka pagal patvirtintas rekomendacijas.

II. MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

7. Ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir mokyklose-darželiuose vaikai maitinami grupėse arba tam tikslui įrengtose patalpose. Vaikai maitinami 1–3 kartus per dieną, atsižvelgiant į tėvų (globėjų, rūpintojų) pasirinktą maitinimo skaičių.

8. Mokyklose maitinami valgykloje arba tam tikslui įrengtose patalpose:

8.1. sudaromos sąlygos kiekvienam pavalgyti šilto maisto, atsižvelgiant į mokinius, turinčius specialiųjų maitinimosi poreikių, pritraukiant mokinius, kurie valgykloje pietauja retai;

8.2. gali būti sudaroma galimybė maitinimų metu patiems įsidėti maisto arba taikyti dalinę mokinių savitarną pietų pertraukų metu;

8.3. sudaromos sąlygos mokyklos valgykloje ne tik pavalgyti, bet ir pailsėti, pabendrauti (pagal poreikį ilginamas pietų pertraukos laikas);

8.4. sudaroma galimybė norintiems maitintis iš namų tą dieną atsineštu maistu;

8.5. rekomenduojama organizuoti prekybą (bufetas) ne tik vietoje pagamintomis maisto prekėmis, bet ir kitų tiekėjų produktais, sudarant galimybę nusipirkti įvairių užkandžių, gėrimų, vaisių ir kitos produkcijos iš vaikų ir mokinių maitinimui nedraudžiamų maisto produktų grupių, raštišku tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu, atsižvelgiant į mokyklos tarybos pageidavimus.

9. Dalyti produktus, kurie finansuojami iš ES ir Lietuvos Respublikos biudžeto pagal paramos programą „Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimas vaikų ugdymo įstaigose“, Švietimo, kultūros ir sporto skyriui teikti ataskaitas ir informaciją apie pateiktus kiekius – suvartojimo registro ar žurnalo kopiją už kiekvieną mėnesį iki kito mėnesio 15 d.

10. Rekomenduojama:

10.1. maistą patiekti estetiškai;

10.2. ugdyti mokinių skonį bei valgymo kultūrą;

10.3. vykdyti mokinių apklausą apie maitinimo organizavimą, teikiamų patiekalų skonines, išvaizdos ar kitas ypatybes, duomenis naudoti valgiaraščiams sudaryti;

10.4. keisti patiekalus siekiant mažinti atliekų kiekį, vykdant nesuvalgomo maisto kontrolę / stebėseną.

II. ŽALIAVŲ IR MAISTO PRODUKTŲ APSKAITYMAS

11. Maisto produktai užsakomi pagal valgiaraščius, patvirtintus ugdymo įstaigos direktoriaus ir suderintus su teritorinėmis valstybinėmis maisto ir veterinarijos tarnybomis (toliau – VMVT).

12. Maisto produktų gavimas ir išdavimas fiksuojamas buhalterinėje apskaitos programoje arba Medžiagų sandėlio apskaitos knygoje.

13. Maisto produktai apskaitomi pagal Atsargų apskaitos biudžetinėse įstaigose reikalavimus.

14. Žaliavų ir maisto produktų apskaitai tvarkyti ugdymo įstaigos direktorius patvirtina pasirinktą maisto produktų kiekio sunaudojimo ir patiekalų apskaitos formą (valgiaraštis-reikalavimas), rekomenduojama pildyti Excel programos lentelėje.

15. Produktų kiekio sunaudojimo ir patiekalų apskaitos forma pildoma kiekvieną maitinimo dieną. Joje nurodomas tikslus vaikų skaičius, patiekalų pavadinimai, atsižvelgiant į suderintą ir patvirtintą valgiaraštį, vadovaujantis patiekalų receptūromis suskaičiuojami gamybai reikalingų žaliavų ir produktų kiekiai pagal maitinamų asmenų grupes – vaikai, socialiai remtini mokiniai, mokiniai, darbuotojai ir kt., išvedama pagaminto patiekalo išeiga, parduodamiems patiekalams nustatoma kaina, gali būti nurodoma planinė ir faktinė maitinimui skirtų lėšų suma.

16. Faktinė lėšų suma – maitinimo išlaidos per dieną vienam ikimokyklinio ugdymo įstaigos vaikui gali svyruoti nuo patvirtintos dienos normos 0,50 Eur, tačiau vieno mėnesio faktinių mitybos

išlaidų, tenkančių vienam vaikui vienai dienai, vidurkis turi atitikti patvirtintą išlaidų normatyvą. Pusryčiams produktų kiekiai skaičiuojami pagal praėjusios dienos vaikų skaičių. Pietums, pavakariams ar vakarienei produktai skaičiuojami pagal tos dienos vaikų skaičių.

17. Nemokamo mokinių maitinimo faktinė pietų vertė turi atitikti vienai dienai vienam mokiniui patvirtintą produktams įsigyti nustatytą lėšų dydį, pasitaikantys neatitikimai išlyginami per 15 darbo dienų.

18. Esant būtinumui gaminti kitą patiekalą nei suderintame valgiaraštyje (pvz., dėl ekstremalios padėties ar oro temperatūros, neatvykus asmenims, kurių maitinimui yra užsakytos greitai gendančios žaliavos, tiekėjui neatvežus tam tikrų produktų, atšildžius kitos dienos pietų žaliavas, kurių nebegalima užšaldyti pakartotinai, ir padidėjus ar sumažėjus lankančių vaikų skaičiui), kai gamybai atiduodamų / būtinų sunaudoti žaliavų ir produktų kiekiai neatitinka turimų patvirtintų receptūrų ir dėl to keičiasi patiekalo sudėtis, išeiga, surašoma ir ugdymo įstaigos direktoriaus patvirtinama Kontrolinio gaminimo technologinė kortelė, kuri prisegama prie valgiaraščio-reikalavimo.

19. Nukrypimai nuo patiekalų receptūrose nurodytų žaliavų / produktų kiekių galimi ir kai draudžiama produktą laikyti iki kito gaminimo dėl technologinių reikalavimų (atidarius pakuotę, pvz., žirneliai, agurkai, sultys, uogienė; dėl besibaigiančio galiojimo termino, pvz., varškė, grietinė, pienas) ar netikslingo sandėliuoti kiekio. Kiekių skirtumas nurodomas išlyginimo grafoje gramais arba atiduodamas kitą dieną kartu su tos pačios grupės maisto produktais.

20. Pagal Maisto produktų kiekio sunaudojimo ir patiekalų apskaitos formoje apskaičiuotus žaliavos kiekius buhalterinės apskaitos programa rengiamas produktų nurašymo dokumentas. Produktai gali būti nurašomi ir pagal vienkartinį reikalavimą arba sugedusių produktų ir trūkumų bei tiekėjams gražintų produktų nurašymo aktą ir kt.

21. Maisto produktų nurašymo aktas sudaromas mėnesio pabaigoje arba pagal poreikį, patikrinus faktinį maisto produktų kiekį. Maisto produktų inventorizacija atliekama teisės aktų nustatyta tvarka, bet ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.

III. ŽALIAVŲ IR PRODUKŲ ĮSIGIJIMAS

22. Pirmenybė teikiama tokioms įsigyjamoms žaliavoms ir maisto produktams:

22.1. atitinkantiems 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL 2007 L 189, p. 1) kriterijus;

22.2. atitinkantiems maisto produktų ženklinimo simboliu „Rakto skylutė“ kriterijus;

22.3. tiekiamiems trumposiomis maisto tiekimo grandinėmis iš ūkių (ne daugiau kaip vienas tarpininkas tarp ūkio ir maitinimo organizatoriaus);

22.4. atitinkantiems Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. lapkričio 29 d. įsakyme Nr. 3D-524 „Dėl Nacionalinės žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemos“ nustatytus reikalavimus.

23. Pirkimo sąlygose turi būti nustatytas kriterijus, kad ne mažiau kaip 30 proc. pirkimo vertės sudarytų ekologiški produktai ir pagal galimybes šį kriterijų nuolat didinti.

24. Kviesti vietos ūkininkus ir produkcijos gamintojus kaip galimus produktų tiekėjus, pristatyti jiems maisto pirkimo kriterijus ir sąlygas.

25. Siekiant sudaryti didesnes konkurencines sąlygas, skaidyti pirkimus pagal atskiras maisto produktų grupes bei produkcijos auginimo sezoniskumą.

26. Pirkimo sąlygose atsisakyti perteklinių reikalavimų, nesusijusių su maisto produktų kokybe, informaciją apie produkcijos tiekėjus vertinti naudojantis valstybės registrais bei kitomis elektroninėmis duomenų bazėmis.

27. Prieš tvirtinant viešojo pirkimo sąlygas tėvams (globėjams, rūpintojams) pristatyti bei aptarti kokybinius maisto bei kitus kriterijus, susijusius su vaikų maitinimu.

28. Ugdymo įstaigos direktorius, Švietimo, kultūros ir sporto skyriui paprašius, teikia informaciją apie planuojamą įsigyti ar suvartojamą maisto produktų poreikį / kiekį.

IV. GRYNŲJŲ PINIGŲ PRIĖMIMAS IR APSKAITA

29. Už parduodamus patiekalus gauta grynujų pinigų suma turi sutapti su maisto produktų kiekio sunaudojimo ir patiekalų apskaitos formoje įrašytų pardavimui mokiniams ir darbuotojams gamintų patiekalų verte.

30. Už maitinimą mokiniai ir darbuotojai moka grynaisiais pinigais arba išankstiniu mokėjimu pirkdami talonus. Ikimokyklinio ugdymo įstaigose atsiskaitoma pavedimu, pasibaigus ataskaitiniam mėnesiui įstaigos nustatyta tvarka.

31. Grynieji pinigai už suteiktas maitinimo paslaugas priimami ir apskaitomi Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių nustatyta tvarka.

32. Surinkti grynieji pinigai už maisto produktus ir patiekalus ne rečiau kaip du kartus per mėnesį arba dažniau, jei surenkama ugdymo įstaigos numatyta didžiausia leistina pinigų suma, ne vėliau kaip iki kito mėnesio 5 d. įnešami į mokyklos spec. lėšų sąskaitą.

33. Surinkti grynieji pinigai už parduotus patiekalus fiksuojami pinigų priėmimo kvite, nurodant parduotų patiekalų kiekį ir kainą.

34. Už kiekvieną mėnesį iki kito mėnesio 5 d. įstaigos buhalterijai pristatomos produktų pirkimo sąskaitos faktūros (originalai), grynujų pinigų įnešimo į banką (ar pašta) kvitai.

35. Už parduotus maisto produktus su dalinėmis maisto gamybos išlaidomis, sudarančiomis 25 proc. maisto produktų kainos (antkainiu), gaunamos pajamos apskaitomos vadovaujantis Savivaldybės biudžeto specialiosios programos lėšų naudojimo tvarka, patvirtinta Panevėžio rajono savivaldybės tarybos sprendimu.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36. Tvarkos aprašas keičiamas arba naikinamas atsižvelgiant į pasikeitusias vaikų ar mokinių maitinimo sąlygas ar kitas aplinkybes.

37. Maitinimo organizavimo priežiūrą atlieka valstybės kontrolė, Panevėžio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, Centralizuotas vidaus audito skyrius, Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Finansų skyrius.
